

2-1 g

22 maart 2024

Geachte raad,

De Vogelwacht Utrecht, afd. Nieuwegein-IJsselstein maakt zich ernstig zorgen over de voorgenomen plannen om het centrale deel van park Oudegein in te richten als evenemententerrein. Park Oudegein is rijk aan vogels en vogelsoorten en de vogelbevolking zal zeker invloed ondervinden van een toenemende recreatie. De recreatie in het park is immers sinds corona al zichtbaar toegenomen en zal nog verder toenemen, nu er in het nabijgelegen City nieuwe woningen gerealiseerd worden. Gelukkig zijn er in het park op dit moment nog een paar relatief rustig delen, maar het evenemententerrein is gepland juist naast een van die rustigere delen. Met de voorgenomen 8 tot 12 evenementen per jaar zal vooral de druk in het broedseizoen op de vogels enorm toenemen, immers: deze buiten-evenementen zullen vooral in het zomerhalfjaar plaats gaan vinden.

Vogels kunnen verstoord worden door verschillende invloeden. Een belangrijke is het zien van mensen in de omgeving. Een andere verstoringbron is geluid (1). En een derde oorzaak is storend licht. Voor al deze oorzaken geldt dat de verstoring toeneemt met de duur en de frequentie van de verstoring. Ook de intensiteit heeft grote invloed. De optredende verstoringen kunnen ingrijpende gevolgen hebben voor het foerageren van de vogels.

Niet alle vogelsoorten zullen hiervan evenveel hinder ondervinden, maar juist een aantal soorten die huizen in het genoemde rustige moerasgedeelte zullen er wel last van hebben. In dit deel van het park Oudegein broeden o.a. bosuil, buizerd, sperwer, boomvalk, ijsvogel, appelvink, grauwe gans, zwartkop, roodborst, winterkoning, grote bonte specht, vink, goudvink en houtduif. Evenementen die tot 5000 bezoekers trekken en tot in de kleine uurtjes zullen gaan duren, zullen vooral op de roofvogels, ijsvogels en uilen groot effect hebben. De laatste immers zijn voor het bemachtigen van hun voedsel voor een heel groot deel afhankelijk van hun buitengewoon gevoelige gehoor, en dat zal door hard omgevingsgeluid vrijwel onmogelijk worden. De roofvogels buizerd, sperwer en boomvalk zijn gevoelig voor menselijke activiteit binnen een straal van 300m en vooral grote groepen mensen die af- en aanlopen zullen zeer verstorend werken. Van ijsvogels is bekend dat regelmatige verstoring tijdens het broedseizoen de frequentie van het voederen van de jongen zeer verlaagt en daarmee het broedsucces. De kleinere vogelsoorten zullen wellicht minder hinder ondervinden, maar afhankelijk van het aantal mensen en de duur en sterkte van het geluid, zullen ook zij in hun dagelijkse activiteiten gestoord worden.

Ik heb begrepen dat bureau Tauw onderzoek heeft gedaan naar de akoestische gevolgen van geplande evenementen. Als ik het goed begrijp gaat het in hun onderzoek vooral over hoe ver het geluid zal doordringen en of vogels dan nog met elkaar kunnen communiceren. Dat is echter niet het hele verhaal: ook op normale spreektoon sprekende mensen kunnen als invloed hebben dat vogels hun activiteiten onderbreken en waakzaam de storende bron volgen. Een evenement zal een veelvoud van dit soort licht storende ervaringen opleveren en vogels dus langdurig van hun normale activiteiten afhouden. Overigens doet het bureau Tauw de aanbeveling dat er voor opbouw van evenementen een check zou moeten plaatsvinden over de ligging van nesten e.d.. Ik heb er geen vertrouwen in dat: 1. dat zoeken naar nesten niet ook verstorend zal zijn en 2. dat deze check vervolgens invloed zal hebben op het opbouwproces. Er spelen dan immers al zo veel belangen.

En dan de invloed van storend licht. Dat zal in de opbouw- en afbraakfase van evenementen en tijdens de evenementen een belangrijke factor zijn. Het is bekend dat onnatuurlijke lichtbronnen 's nachts de activiteiten van insecten en muizen sterk kunnen beïnvloeden en daarmee schadelijke gevolgen kunnen hebben voor de populaties van deze dieren, die belangrijke voedselbronnen zijn voor de aanwezige vogels.(2,3) Uilen zullen met name ook directe gevolgen ondervinden van dit licht omdat ze daardoor tijdens de jacht veel beter zichtbaar zullen zijn voor de nog aanwezige muizen.

Ten slotte zou ik het persoonlijk, als bioloog die al vele jaren maandelijks een natuurwandeling door het park organiseer en betrokken ben bij de kinderactiviteiten voor Buitenwijs en daarmee vele tientallen volwassen en jeugdige bezoekers een fijne natuurbeleving heb mogen geven, erg jammer vinden als deze maandelijkse wandeling gestoord zou worden door lawaai van opbouwen en afbreken van een evenement of door het evenement zelf.

Ik wil u daarom vragen het voorgenomen besluit om het centrale deel van park Oudegein als evenemententerrein in te richten, te heroverwegen. U kunt dan mijns inziens niet tot een andere slotsom komen van dit plan op deze plek af te zien.

Namens de Vogelwacht,

- 1 Krijgsveld KL, B Klaassen & J van der Winden (2022). Verstoring van vogels door recreatie. Literatuurstudie van verstoringsevoeligheid en overzicht van maatregelen. Deel 1 hoofdrapport & deel 2 soortbesprekingen. Uitgave Vogelbescherming Nederland, Zeist.
- 2 Ouyang, Jenny Q et.al. Restless Roosts. Light Pollution Affects Behavior, Sleep, and Physiology in a Free-Living Songbird. Global Change Biology.
- 3 [Signalen van brede gevolgen kunstlicht in natuur - WUR](#)